Մեղրակ Գոհաւանական
ի վերայ սրբոյն
ժամագրքի

1805

5191

Տետրակ Գողտանեայ
առ հանճարեն տնօրինական
Սուրբ ուխտատեղեաց, որք են
յաստուածաճեմ քաղաքն սուրբ
Երուսաղէմ, որ սրբագրական
տպագրութեամբ ի լոյս եղև
ածեալ։

2004 1502-ԱՀ

Կ. Պոլիս, տպ.
Պողոս Արապեանի
(Արապյան)
1805։

265
DED
1805

DUS17339

Տետրակ
Գովասանաց

Սու համօրէն Տնօրինական Մէ Ուխտատեղեաց, որք են յԱ.ծահրաշ Քաղաքն որ Երուսաղէմ։

Որ սրբագրէն Տպագրութբ ՚ի լոյս եղեածեալ. յԱ.մի Տն, 1805, Եւ ՚ի մերում՝ ՌՄԾԴ՝ Թուականի.

՚Ի Կոստանդնուպօլիս.

՚Ի Տպարանի Յօհաննի սեան Պօղոսի.

265-[illegible]-68

Տաղ գովասանութեան՝ ի վերայ սբ՟յ քաղաքին
Եէմ՝ ի յօրինուածն այբուբենական
հաւաքելոյ.

Լուսմիէ՝ ծաղման մօ տիկ,
նէմ՝ խիստ խորո տիկ.
անմահութեն՝ բուրէ հո տիկ,
Եկայք ի սբ՟ Երուսաղէմ.

Երուսաղէմ՝ կանաչա դաշտ,
յորում բնակէ՝ շատ խաչա պաշտ.
որ մեր քս՟ ընդ մեզ է հաշտ,
Եկայք ի սբ՟ Երուսաղէմ.

 Երու-

Երուսաղէմ՝ է մ̃ե քա ղաք,
լոյսն 'ի վերոյն՝ է մշտա ծաղ.
յաւէտն որ գոյ՝ անդ պատա րագ,
Եկա՛յք 'ի մ̃ե՝ երուսաղէմ։

Երուսաղէմ՝ ոսկի խըն ծոր,
եկողինն է՝ գանձ հոգւ որ.
մահտեսութեան՝ անուն տայ նոր,
Եկա՛յք 'ի մ̃ե՝ երուսաղէմ։

Երուսաղէմ՝ վեց դուռն ու նի,
մտնողաց մեծ՝ շնորհ լի նի.
զի քաղաք Տ̃ն՝ է անուա նի,
Եկա՛յք 'ի մ̃ե՝ երուսաղէմ։

Մ̃ե փրկիչն է՝ էջման էջ վան,
Հրեշտակապետն՝ ոսկի բե րան.
մ̃ե յակօբն աշ՝խարհիս դի ւան,
Եկա՛յք 'ի մ̃ե՝ երուսաղէմ։

Յորդանանն տեղ՝ մըկըրտու թեան,
մ̃ե վերնատունն՝ հաղորդու թեան.
մ̃ե գողգոթայն՝ խաչելու թեան,
Եկա՛յք 'ի մ̃ե՝ երուսաղէմ։

Մ̃ե յարութին՝ է բարձրա շէն,
յօրինուած է՝ գեղեցկօ րէն.
յաշխարհիս մէջ՝ ա՛կն է սա մէն,
Եկա՛յք 'ի մ̃ե՝ երուսաղէմ։

Սբ յակօբն այլ՝ բարձր է շի նած,
տուած խորանն՝ ոսկէ ջը րած.
պօղոս պետրոս՝ վերոյն կար գած,
սբ գլխաւորն՝ յինքն է դրած.
Գլխաւորին՝ դուռն որ բա նան,
անդ մերձակայք՝ փղձկին և լան.
Հոգւով ցընծան՝ ուրախա նան,
եկայք 'ի սբ՝ Երուսաղէմ.
Ծունր կրկնեալ՝ զայն համբու րեն,
և թողութի՝ մեղաց խնդ րեն.
յորդ արտասուօք՝ զոգիս մաք րեն,
եկայք 'ի սբ՝ Երուսաղէմ
Սբ յակօբն է՝ զարմանա լի,
արեգական՝ նըման փայ լի.
պարգև տուեալ՝ հայոցս ազ գի,
եկայք 'ի սբ՝ Երուսաղէմ.
Սբ յակօբն է՝ բազմասե ղան,
վարդապետաց՝ հանդիսա րան.
քառան և հինգ՝ ուխտի խո րան,
եկայք 'ի սբ՝ Երուսաղէմ.
Սբ վերնատունն՝ երբ զք հայի,
սբ նշանէն՝ անդ զարհու րի.
յանոյշ հոտոյն՝ յոյժ ըզմայ լի,
եկայք 'ի սբ՝ Երուսաղէմ.

յ Սբ

Гос. Библиотека ... им. А. Мясникяна

Ամ̄ յակօբէն է՝ անգին բա րի,
բոլորն ամէն՝ եկեղե ցի.
'ի տեղն համբոյր՝ տալ մեզ խա չի,
եկայք 'ի մեզ՝ երուսաղէմ:
Լ̄ջմածինն՝ յետոյ չէ նած,
մեզ սինայ նոր՝ խորան օ ծած.
երկրպագել՝ երեց վի մաց,
եկայք 'ի մեզ՝ երուսաղէմ:
'Ի սէր քո մեզ՝ օրհնեալ դըր խին,
երկու արքայք՝ սիրով վա ռին.
մեծն տրդատ՝ և կոստան դին,
մեզ հաւատով՝ առաքեզեկին:
Քս̄ ած̄՝ տր̄ն ամե նին,
ողորմելով՝ գործոյս ձե ռին.
լսել տացէ՝ ինձ ծառոյ ին,
եկ օրհնեալ ձայնն՝ ած̄ային:
Որ մեղաւոր՝ եմ հողա ծին,
դու ես իմ յոյս՝ ած̄ա ծին.
բարեխօսեա՝ առ միա ծին,
յս̄ որդիդ՝ յաւուր մեծին:

Պահպանութե̄ տաճարին՝ 'ի մէ̄ ուրբաթն
Ցայգերայ.

Սբ յակօբ պիր՝ վանք տըր ու լու,
Ճիւմլէմիզիզ՝ անըն գու լու.
կէլիւպ միւրատ՝ ալան տօ լու,
սիզտէ կէլիւպ՝ ա՛լըն պարի.
Սբ յակօբ պիր՝ ալայ պա‿շի,
կէօրէնլէր տէօքէրլէր եա շի.
նուր խանըն՝ թէն գարտա շի,
սիզտէ կէլիւպ՝ կէօրիւն պարի.
Սբ յակօբ պիր՝ ալթուն սի‿նի,
շահլէր եափմըշ՝ եափուսի նի.
կէօրտիւմ շաշտըմ՝ գափուսի նի,
սիզտէ կէլիւպ՝ կէօրիւն աարի.
Սբ յակօբ պիր՝ ալթուն փէ նար,
տիրէկ կիպի՝ մումլար եա նար.
հէփ մագլուպին՝ անա սու նար,
սիզտէ կէլիւպ՝ սունուն պարի.
Սբ յակօբուն՝ պատկէրլէ րի,
չօգ կիւզէլ տիր՝ ըրէնկլէ րէ.
չինիտէն տիր՝ տիրէքլէ րի,
սիզտէ կէլիւպ՝ կէօրիւն պարի.
Սբ յակօբա՝ կէլմէք հիւ նէր,
կիւնահ աթէշ՚լէրի սէօ նէր.
վարդապետլէր՝ թապօր տէօ նէր,
սիզտէ կէլիւպ՝ կէօրիւն պարի. 7

Մր̅ յակոբուն՝ ազիզ պա շի,
Եօրթիւլէրի՝ հինտ գումա շի.
Ճանա հույաթ՝ վէրիւր ա շի,
սիզտէ կէլիւպ՝ եէյին պարի.

Մր̅ յակոբուն՝ իչի կէ նիշ,
Ճիւմլէ գանտիլ՝ լէրի կիւ միշ.
Հէփ կէլէն միւ՝րատըն ալ միշ,
սիզտէ կէլիւպ՝ ա՛լըն պարի.

Մր̅ յակօբ թահթ՝ ալըր նուրա նի,
Ակէչէրլէր գատ՝րին պիլէ նի.
Եիկիրմի պէշ՝ տիր խորա նի,
սիզտէ կէլիւպ՝ կեօրիւն պարի.

Մր̅ յակօբ գա՛փուսին աչ ալըմ,
Զէյնէթինի՝ կեօրալիւմ շաշ ալըմ.
Զանըն իթաիմ ճէն՝նէթէ տիւշ տիւմ,
սիզտէ կէլիւպ՝ կեօրիւն պարի.

Ո՞ճաղըն՝ պիրաղ եի րագ,
Նէրտիփլանի՝ գըրգ պիր այ ագ.
Շէքէաթ գը՛լ՝ պիզէ ատ պա՛գ,
սիզտէ կէլիւպ՝ տէյին պարի.

Տաղ դամբանաբանօքէն՝ ՚ի Հր̅ սր̅ս Պօլսոյ[?]
ն սր̅յն Յակոբայ.

Բրիս

Քրիստոսի՝ մր՟ Գերեզ ման,
միշտ կանթեղք քո՝ են 'ի վառա ման.
որք ուխտ դնեն՝ և առ քեզ գան,
ամենեցուն՝ լեր օգնա կան:
Սր՟ ըղձակօք՝ գլխատե ցին,
նախ 'ի սաղիմ՝ ամփոփե ցին.
եկեղեցի՝ հիմնարկե ցին,
մր՟ գլխադիր՝ անուանե ցին:
Այս հրեշտակք՝ անմահ ա ւին,
զանդրդուխըն՝ նորին մար մին.
հրամանաւն՝ ա՟ծոյ ին,
'ի սպանիա՝ քաղաք տա րին:
Նաւքաղաքն այն՝ էր մօտ դե տոյն,
զմարմինն եդին՝ յեզեր ջր րոյն.
'ի յազդմանէ՝ Ս՟բ հոգ ւոյն,
ընդ այդն եղև՝ դալ ժողո վոյն:
Աղաքըն և կոյրք՝ միահա ղոյն,
եկին լուանիլ՝ 'ի յոյն դե տոյն.
անդ պատահեալ՝ նոյն մր՟ մարմ նոյն,
բըժըշկեցան՝ յամէն ցաւ ոյն.
Ուրախու՟է՝ դարձեալ 'ի տուն,
մեծ աւետիս՝ մարդկանց եւ տուն.
յոր թէ ռամիկ՝ թէ իմաս տուն,
զարմանալեաք՝ լցան համ բուն:

Խոր

Խորհրդակցեալ՝ ընդ արքայ ին,
'ի գետն յայն՝ ջոկ ջոկ գայ ին.
տեսեալ ըզնա՝ արտասուէ ին,
անդըրուխ ա̄ծ՝ անուանէ ին.
Ներբեալ բեհեզ՝ զայն պատե ցին,
և 'ի քաղաք՝ անդ հանդու ցին.
պատուեցին յոյժ՝ և պաշտե ցին,
իբրև զա̄ծ՝ մեծացու ցին.
Մինչև ս̄բըն՝ պօղոս գը նաց,
քարոզել անդ՝ զբանըն կե նաց.
սպանիացւոց՝ միտըն ե բաց,
դա մեր եղբայրըն՝ է մինչ ա սաց:
Մոլորութիք՝ նոցին բար ձան,
'ի պաշտմանէ՝ կըռոց դար ձան.
և Քրիստոսի՝ հետևե ցան,
ւարքայութե̄՝ արժանա ցան:

Բայս Ես՝ առանոյն ա̄է ջանօթնի է տայցեալ:

Մ̄Է առաքեալն յակոբ՝ որդին որոտմանն, զոր կալեալ չարչարէր՝ հերովդէս արքայն. և եղև գլխատեալ՝ յաւդեն տիրապատան, զի զբաժակն ըմպել Տ̄ն էր հրամանն. 10

Ընդ մեր ծածանին՝ առաքեալն յօհան,
մինչդեռ վարինէին՝ զայս կոչոյն կալման.
հրեշտակն բերեալ՝ զգլուխն պատուա-
կան, եդ առաջի նոցա՝ սգալ կոծական:
Սոլեալ ամփոփեցին՝ զգլուխն սրբա-
զան, 'ի պատշաճեալ տեղին՝ զոնէ գը-
հացան. ուր վանք մեծ շինեցաւ՝ Թա-
գաւորական, ձեռամբ կոստանդիանու՝
և մեր տրդատոյն.

Ընդ մեր լուսաւորչին՝ ազգիս հայկազ-
նեան, էր մերն սեղբեստրոս՝ պապն հռ-
ռոմեան. շինեցին յոյժ սիրով՝ զտեղիս
սրբութեն, զարուինքի՝ և զայլսն ամ.
Հաստատեցին աթոռ՝ առաքելական,
զմեր յակոբ տաճարն՝ պատրիարգարան.
որ է տեղ ցանկալի՝ ազգաց ամենայն,
և մեր ազգիս հայոց՝ անյաղթ ախոյեան:

Այժմ է մեծապայծառ՝ վանք երկնա-
նման, գլխաւորն մեր յակոբ՝ փառաւո-
րական. տուեալ ազգիս հայոց՝ ընծայ
սեփական, ուխտաւորաց բազմաց
հանդիստ օթարան:

Այս տուն յակոբայ՝ գերահրաշ ուխտին,
գան յամէն կողմանց՝ և անդ ժողովին.

և

և բարեխօս առնեն՝ ըզնա արարչին,
աղօթիւքն արժանանալ՝ տեսութե՟ն
դրախտին • ամէն։

Գովասանք 'ի վ՟ր, ժե, խորանացն՝ որք
'ի սբ՟ն Յաջօք։

Այս ոսկեզօծ՝ աւագ խո րան,
Երրորդութե՟ն՝ բընակա րան.
փայլեալ նման՝ արեգա կան,
մեզ պարծանաց՝ տեղի պատ կան։
Ընդ 'ի ներքոյ՝ սբ՟ սեղա նոյն,
տ՟ն եղբօրն է՝ տապան գըլ խոյն.
սբ՟ յակօբայ՝ առաքե լոյն,
որ ամփոփեալ՝ կայ այժմ 'ի նոյն։
Յաջ և յահեակ՝ կողմն սո րին,
երկու յատուկ՝ խորանք շա րին.
մին յանուն սբ՟՝ ածած նին,
և միւսն սբ՟՝ կարապե տին։
Սա 'ի վ՟ր՝ սոցա դա սի,
երկու խորան՝ 'ի յերկ կու սի.
առաքելոցն՝ է Քրիստո սի,
սբ՟ Պետրոսի՝ և Պօղո սի.
'Ի ձախակողմն՝ այս տաճա րի,
 գոյ մի սիրուն՝ եկեղեցի.

տանս սեղան՝ սբ սինոյ ի,
և անուն սբ՝ Էջմիածնի:
Յաջն կուր հանդէպ՝ դրանն հիւսիսի,
եկեղեցին՝ Ստեփաննո սի.
տուանդատուն՝ նոր այժմ ա սի,
որ և երիս՝ Խորանս ու նի:
Մին յանուն սբ՝ Լուսաւոր չին,
միւսն է սբյ՝ Նախավկայ ի.
կոյս և այլ մեծ՝ աւազան մի,
որ անուանի՝ սբյն Կիւր ղի:
Մի մատուռն է՝ մերձ նոյն վայ րի,
յոր սբ սեղանն՝ է գլխաւո րի.
և կից օրհնեալ՝ նորին որ մի,
գոյ գեղեցիկ՝ պահարան մի:
Սուր ոսկեղէն՝ ւարծաթե ղէն,
խաչք և կանթեղք՝ անօթք ա մէն.
բազում մատունք՝ պահին ան դէն,
սբ Սարգիս սբ՝ Մինաս անդ էն.
Եւ մերձ սորա՝ է զետե ղեալ,
սբ Մակարայ՝ տապանն օրհ նեալ.
որ յոյս անթոռ՝ և այն նըս տեալ,
յետոյ եղև՝ սաս ամփո փեալ:
Բարձր 'ի մատրանն՝ է կառու ցեալ.
սբ համբարձման՝ սեղան ձայ նեալ
և

և կոչեցեալըն՝ մր առա քեալ,
են ՚ի Նըմին՝ պարունա կեալ.
Պող և սեղան՝ սրբոյ խա չի,
կենսաբարերին՝ մեր և փըրկ չի.
որ կենաց փոյթ՝ վերակո չի,
անդէն պահեալ՝ կոյ ՚ի մի ջի.
Սու առաքոյ՝ սորին կար գի,
զոյգ սեղան մր՝ պատարա գի.
որք են յորմըն՝ մր տաճա րի,
Նըրկողայս՝ սուրբ գէոր գի.
՚Ի տանխաքըն՝ սուրբ Թորո սի,
որ է որէն՝ եկեղե ցի.
փոքրիկ մատուռն է մր հո գի,
որ հանապազ՝ երկըրպա գի.
Նաև և անդ են՝ ՚ի մր Թո րոս,
մր կարապետ՝ մր Թադէ ոս.
սանդուխտ մր կոյս՝ մեռկուրի ոս,
ծնդեքին և՝ են մարտի րոս.
Սոքա լըցին՝ միշտ անխա փան,
մեզ օգնական՝ և պահա պան.
որք Թուեցան՝ յոյս երգա րան,
քսան և հինգ՝ ահա խո րան.

Գովասանութիւն տաճկերէնով՝ ի վերայ սուրբ քաղաքին Երուսաղեմի։

Գուտսու շէրիֆ՝ միւշք գօգուլու,
քէլխալէր՝ իլէ տօ լու ·
գանտիլլէրի՝ ալթուն սու լու,
կիտիւպ գուտսա՝ կէօրսէմ ա նի ։
Գուտսու շէրիֆ՝ ալթուն էլ մա,
իղվալէրէ՝ պէնզի սա՛լ մա ·
կէօրմէյինճէ՝ ճանըմ ա՛լ մա,
վարուպ գուտսա՝ կէօրսէմ պա րի ։
Գուտսու շէրիֆ՝ եուճէ տաղ լար,
չէվրէ եանը՝ կիւլլիւ պաղ լար ·
վարան տէրտլի՝ անտէ աղ լար,
կիտիւպ գուտսա՝ կէօրսէմ ա նի ։
Գուտսա կիտէն՝ հէյրան օ լուր,
իչի կիւճի՝ սէյրան օ լուր ·
սանքի հէր կիւն՝ պայրամ օ լուր,
վարուպ գուտսա՝ կէօրսէմ պա րի ։
Գուտսա վարան՝ հէր ճանիպ տէն,
չըգմըյաճագ՝ էլի ճէպ տէն ·
սաչմագ կէրէք՝ հէր հասէպ տէն,
կիտիւպ գուտսա՝ կէօրսէմ ա նի ։

Գուտ

Պուտասա կրատէն՝ եավաշ կէ րէք,
կէօզլէրինտէ՝ չօգ եաշ կէ րէք.
Ճիւմլէսինլէ՝ գարտաշ կէ րէք,
վարուպ գուտամ՝ կէօրսէմ պա րի.
Պուտըրատա վար՝ չօգ տաղ պուսաթըն,
կիտէն կէօրէն՝ օլուր մէս թան.
անտէ օլա՛ ձագ գաաաա տան,
կիտիւպ գուտամ՝ կէօրսէմ ա նի.
Պիւթիւն միւշքիւ՝ անպէր գօգար,
Թուրքմանտէ նուր՝ անտէ չըգ վար.
Ճիւմլէսի տէ՝ անա պա վար,
վարուպ գուտամ՝ կէօրսէմ պա րի.
Նուր չըգար գան՝ տիլլէր եա ներ,
մէլայիքլէր՝ կէօքտէն ի ներ.
խաչապաշըլար՝ թաբօր տէօ ներ,
կիտիպ գուտամ՝ կէօրսէմ ա նի.
Օն իքի միլլէթ տուրուր լար,
տիզլէրինի՝ եէրէ գօր լար.
Նուրլէ միւնէվվէր օլուր լար,
սիզտէ կէլիւպ՝ օլուն պա րէ.

Սուրբ Աստուածածին՝ ի նոր տօ նն Յայտնութեան Աստուածոյ.

Սրղու խաչին՝ կնտէր դուասուն՝
եօլունա · դըլյար ձանա՝ ըրըղդըը-
նա՝ մալըմա · մէ Յակօբ ասա՝ դարըշու-
կէլսին դուլունա · պէն դուարըսաան՝
այրըլմըղում՝ աղլէրէմ · կիմէ կինուոխուզ՝
տէրունիմի՝ ասաղլէրէմ ·

Նայու աւէթ՝ էյլէմիշլէր՝ ասապըդըլար ·
քի հէր սէնէ՝ զոնար օլուր՝ լայըղըլար ·
դուասսա մարտան՝ ձան չէքէնի՝ այըդըլար ·
պէն դուարըսաան՝ այրըլմըղում՝ աղլէրէմ ·
կիմէ կինուոխուզ՝ տէրունիմի՝ ասաղ" ·

Աձէյպ դանաւէ՝ մարիայմըսա՝ արայըմ ·
դուասսա սուր՝ մաղա չարէ՝ պուլայըմ ·
էֆէնտիմէ՝ արզուհալըմ՝ սունայըմ ·
պէն դուարըսաան՝ այրըլմըղում՝ աղ" ·

Սայի դէմդէմ՝ ձօշուպ չաղըլար՝ մէ ա-
դար · կիւնահքեարլար՝ կիւնահլարըն՝
հէփ եայդար · դուարըսաան այ՝ ըրլան
կէնտին՝ նի եադար · պէն դուարը" ·

Հիչ սէվմէյէն՝ դուասը մըր մի՝ ախըն
եաւէ · արասան պու՝ լունմազ պիր
դուլ՝ աէկմալէ · կեօրէնլէրին՝ իչի կիւ-
ձի՝ եօկմէտէ · պէն դուարըսաան՝ այ" ·

Մէ Գերեզմանն՝ տան նուր չըգար՝ ըզ-
զէման. օն իքի Խաճապաշտ տուրուր-
լար տիվան. էէր նուր իլէ՝ տօլար կեօք
տու՝ Թար տուման. պէն գուտըմ":

Լ՚Տ իթ-մէքտէն՝ ծիկէրծիկիմ՝ չիւրիւ-
տի. կիւնահլարըմ՝ վիծուտիմի՝ պիւ-
րիւտի. սագընտըրգա՝ իւզէրիմէ՝ եօրիւ-
տի. պէն գուտըրսատան՝ տոյ":

Լ՚Ժ վալըտէ՝ սուլդան ըմՀմ իթ՝ սէն
պանա. սեօզիւն կէչէր՝ շահլէր Շա-
հի՝ օղլունա. լայըգ իթ-տիր՝ Թէքրար
Գերեզ՝ մանընա. պէն գուտըրսատան՝
պըրըրըղըմ՝ աղլէրէմ. կիծէ կիւնտիւզ՝
տէրունիմի՝ տաղլէրէմ:

Գուլպաշան դաշլեվար՝ ՚Ի մէ մէ Յարութէ
Տաճարին:

Մէ Յարութի՝ տիրէք տի րէք,
կէլէնլէրտէ՝ գալմազ եիւ րէք.
տիւնեայը Թէրքք՝ իթ-մէք կէ րէք,
կէլիւպ գուտսա՝ կեօրիւն նու րի.
Մէ յարութի՝ պուծագ պու ծագ,
մումլար եանար՝ գուծագ գուծագ.

եօգ

Եօգ տուր պունճին լէյին օ ճագ ,
Կէլիւպ գուտսա՝ կեօրիւն նու րի ։
Աէ յարութիւն գուպ պէսի ,
ալթընտա տըր՝ նուր Թիւրպէ սի ․
վարանլար օլուր Մահշէ սի ,
կէլիւպ գուտսա՝ կեօրիւն նու րի ։
Հէր քիմ կիրիր՝ սէ իչէ րի
իէսմէ ճանը՝ օլուր տի րի
կեօզլի իլէ՝ կեօրիւր նու րի ,
կէլիւպ գուտսա՝ կեօրիւն նու րի ։
Պատան եէրի՝ կեօնակեօն րէնկ ,
չէվրէսինտէ՝ տօլու փիր րէնկ ․
ճանընըրզա՝ օլուր ա հէնկ ,
կէլիւպ գուտսա՝ կեօրիւն նու րի ։
Սարան Պերեզ՝ ման պաշը նա ,
ղարգ օլուր պիր՝ կեօզ եաշը նա ․
սէճտէ գըլար՝ հէր դաշը նա ,
կէլիւպ գուտսա՝ կեօրիւն նու րի ։
Էշիկի տիր՝ մէրմէր դաշ տան ,
ալթուն գանտիլ՝ եանար պաշ տան ․
կեօզլէր գամաշուր նագըշ տան ,
կէլիւպ գուտսա՝ կեօրիւն նու րի ։
Գանտիլլէրէ՝ եօգ տուր սեօ զիւմ ,
Էշիկինէ՝ սիւրէմ եիւ զիւմ ․

Լոյս

Լոյս Գերեզմանն՝ իջէր կեօ զէւմ,
կէլիւպ գուտսա՝ կեօրիւն նու րի.
Ըրագ եօլլար՝ օլուր եա գըն,
րիզասընտա՝ օլսագ հա գըն.
նասիխյաթ խոշեր՝ պիզէ շամ գըն,
կէլիւպ գուտսա՝ կեօրիւն նու րի.

Գովասանութ՝ ի վն. սբյ Գերեզմանին
Տեառն մերոյ Յի Քի.

Սբ Գերեզմանն՝ յոյժ գովե լի,
համայն ազանց՝ եւ ցանկա լի.
առ քեզ դիմեմք՝ աղերսա լի,
ով հրաշալի՝ մե Գերեզ մանն.
Աթոռ եղեր՝ դու Արար չին,
հանգստարան՝ անմահ Փրկ չին.
չարչարելոյն՝ ի փայտ խա չին,
լուսածաւալ՝ մե գերեզ մանն.
Այն որ ի նմին՝ ահեղ գո չեաց,
երեքօրեայ՝ ի քեզ նըն ջեաց.
ինքըն զօրթեաւ՝ և զմեզ փըր կեաց,
ով հրաշալի՝ մե գերեզ մանն.
Դու ես պարծանք՝ Քրիստոնէ ից,
յոյս յարութն՝ մեզ համայ նից.

ըղ

ընդ քեզ Ած՝ փառօք ե լից,
լուսածաւալ՝ մեր գերեզ ման.
Ի Սրօբէից՝ օրհնաբա նիս,
Ի Քրիստոնէից՝ երկրպա գիս.
քան զարեգակն՝ պայծառ փայ լես,
Ո՜վ հրաշալի՝ մեր գերեզ ման.
Լուսապայծառ՝ մեր գերեզ ման,
Ած որդւոյն՝ տեղի թաղ ման.
անմահութեան՝ հոտոյն բուր ման,
լուսածաւալ՝ մեր գերեզ ման.
Սբ̃ և մաքուր՝ գերեզման կոյս,
քրիստոնէից՝ պարծանք և յոյս.
Ի քէն բղխի՝ միշտ պայծառ լոյս,
Ո՜վ հրաշալի՝ մեր գերեզ ման.
Յորժ փափագիմք՝ օրհնեալ տեսոյդ,
և կարօտիմք՝ քաղցրիկ գե ղոյդ.
երկրպագեմք՝ քարիդ հո ղոյդ,
լուսածաւալ՝ մեր գերեզ ման.
Արժանացո՛ քում տեսու թեան,
և բա՛ց մեզ դուռն ողորմու թեան.
քանզի դիւն եմք՝ անգրին Ա՟ բեան,
Ո՜վ հրաշալի՝ մեր գերեզ ման.
Գերեզման ես՝ լուսափայ լեալ,
սքանչելափառ՝ տաճար կազ մեալ.
Տ̃ն

Տն Ո.Ջ տուն անուա նեալ,
յուսածաւալ՝ մ̃ր գերեզ ման ։
Սարսափելի՝ ես հրեշտա կաց,
և սոսկալի՝ հողեղի նաց.
դու յարկ եղեր՝ Բանին կե նաց,
ով հրաշալի՝ մ̃ր գերեզ ման ։
Ի քիմս անոյշ՝ հոտ ծաւա լի,
ընդունամբս քո՝ համբուրո ղի.
զքեզ տեսողաց՝ բխեր երա նի,
յուսածաւալ՝ մ̃ր գերեզ ման ։
Օ գերեզմանդ՝ կընքեալ բա նան,
ցընծութիւն ի ներքս ընթա նան.
զլոյս քո տեսեալ՝ ուրախա նան,
ով հրաշալի՝ մ̃ր գերեզ ման
Ի թաղելոյն՝ ի քեզ մաղ թեմք
արժանանալ՝ տեսոյդ խընդ րեմք
նըմա և քեզ՝ երկրպա գեմք
յուսածաւալ՝ մ̃ր գերեզ ման

Տաղ վերջին՝ ի վ̃է Գերեզմանի
Տեառն մերոյ ՅԻ ՔԻ.

Ր.

Սու քեզ եկեց՝ սրբոտափա փառք,
զքեզ համբուրել՝ տենչիւն անյագ.
զիս 'ի մեղաց՝ փրկեա՛ ա րագ,
մեղաց փրկող՝ ով Գերեզ ման:
'Ի մէջ մեղաց՝ անկեալ գե րի,
յամէն կողմանց՝ գրտեալ թե րի.
ողորմեա՛ ինձ՝ մեղաւո րի,
մեղաց փրկող՝ ով գերեզ ման:
'Ի դուռնըդ գամ՝ թէպէտ լա լով,
բայց փառըս տամ՝ աղօթե լով.
լուսոյդ հոտոյն՝ ըղձմուղե լով,
մեղաց փրկող՝ ով գերեզ ման:
Յագումք ընդ խս՝ ընթացա կից,
ես 'ի սէր քո՝ յօտարդ է կից.
սրբել հոգւով՝ երկրպա գից,
մեղաց փրկող՝ ով գերեզ ման:
Կամաւ 'ի Խաչ՝ բեւեռե լոյն,
արիւնաներկ՝ խոցեցե լոյն.
'ի փառս 'ի քեզ՝ թաղեցե լոյն,
մեղաց փրկող՝ ով գերեզ ման:
Օ՛ աշխարհ ամէն՝ զուարթ է րես,
սիրով կապեալ՝ յօտարդ բե րես.
և համօրէնից՝ նոցա նե րես,
 մեղաց փրկող՝ ով գերեզման:

Ընմամբ փրկչին՝ դու անկել ման,
եղեր ուղի՝ Աարմնոյն թաղ ման.
և ՚ի հօրէ՝ լուսոյն ծագ ման,
անուանեցար՝ լոյս դերեղ ման:

Գովասանք՝ ՚ի վրյ սբ Գողգոթային.

Սբ Գողգոթայն՝ բարձր է չէ նեալ,
պայծառափայլ՝ է յօրէ նեալ.
Արխանաներկ՝ Խաչ է կանգ նեալ,
եկայք եկցուք՝ ՚ի գողգո թա:
Սբ գողգոթայն՝ շնորհա զեղ,
բոլորովին՝ է՛ ուխտա տեղ.
հող և քարինքն՝ են մեղաց դեղ,
եկայք եկցուք՝ ՚ի գողգո թա:
Սբ գողգոթայն՝ մինչ շինե ցին,
կաթամբ ընկեր՝ շաղախե ցին.
զի ընՏր մեր՝ անդ խաչե ցին,
եկայք եկցուք՝ ՚ի գողգո թա:
Սբ գողգոթայն՝ է՛ գեղե ցիկ,
՚ի շուրջապատն՝ եկեղե ցիք.
որ ընԽաչըն՝ անդ պաշտե ցիք,
եկայք եկցուք՝ ՚ի գողգո թա:

Սբ

Աէ գողգոթայն՝ տեղէ լա լոյ ,
և ըզմեղըս՝ մեր քաւե լոյ .
ըզդուռն երկնից՝ առ բաղխե լոյ ,
Եկայք եկցուք՝ 'ի գողգո թա .

Աէ գողգոթայն՝ սարսափե լի ,
յոր աղօթելն՝ ընդունե լի .
դիւրին լինի՝ անդ լսե լի ,
Եկայք եկցուք՝ 'ի գողգո թա ։

Աէ գողգոթայն՝ ականեղէն թագ ,
տեսանողաց՝ կրկնի՝ փա փագ .
աղօթս առնել՝ անդէն անձ յագ ,
Եկայք եկցուք՝ 'ի գողգո թա ։

Աէ գողգոթայն՝ է մէ վայր մի ,
համբուրողաց՝ տըրն ողոր մի .
առ գըտանել՝ մեղաց ճար մի ,
Եկայք եկցուք՝ 'ի գողգո թա ։

Աէ գողգոթայն՝ է բարե տուր ,
զհայօղն 'ի վեր՝ կալնու զար հուր .
միշտ հոտ անոյշ՝ բուրէ անձ դուր ,
Եկայք եկցուք՝ 'ի գողգո թա ։

Աէ գողգոթայն՝ գերամբար ձեալ ,
յոր խաչեցաւ՝ փըրկիչն օ ծեալ .
որ զյօհաննէս՝ փոխանա կեալ ,
որդի ետ մօրն՝ ամէնօրհ նեալ ։

'Ի

'Ի գողգոթա՝ տարածե ցին,
ըղձեռս և զոտ՝սըն ծակե ցին.
զմայրիկն 'ի գետ՝ըն լացու ցին,
զի տ̅ր ըղսիր՝տըն խոցե ցին:
Ք̅ս Ա̅ծ՝ մեր խաչե ցաւ,
'ի գողգոթա՝ բևեռե ցաւ.
ցերեկըն խոր՝ գիշեր դար ձաւ,
զի արևըն՝ խաւարե ցաւ:
Օրհնեալ տ̅ր կոյսն՝ ա̅ծա ծին,
կայր առ խաչին՝ պատուանդա նին.
փետտէր թափէր՝ զմազն 'ի գե տին,
զի Միածինն՝ էր 'ի Խա չին:

Տաղ տանչէ վար՝ առ ուէ Խաչելութին Դէ:

Բէլամուլլահ՝ ձէսէտիյ լէ,
կիւնահըմըզ՝ համէպլիյ լէ.
խաչա չըգտը՝ ռամէթիյ լէ,
վաքըրտէսի՝ հուզուրին տէ:
Եվվէլ խաչըր՝ կեօթիւրթտի լէր,
իւզէրինէ՝ եաթըրթը լէր.
էլ այաղըն՝ մըխլաթը լէր,
վաքըրտէսի՝ հուզուրին տէ:

Եւէք

Նէք եվլատը՝ խաչտան պա գար ,
գանը սէլլէր՝ կէօզի ա գար .
կիւնահըմըզ՝ չիրքին եայ գար ,
վալիտէսի՝ հուզուրին տէ :
Սաաթ դօգուզ՝ ճումա կիւ նի ,
չաղըրարագ՝ Փէտէրի նի .
Թէսլիմ իթտի՝ նուր րուհի նի ,
վալիտէսի՝ հուզուրին. տէ :

Տաղ՛ ի Կիւրակէ Յարութեան Բէ.

Գոհցուք մեծ՝ Տէ՛ն արար չին ,
Քրիստոսի՝ հանրից Փրկ չին .
որ ՚ի ձեռըն՝ իւրոյ խա չին ,
յարոյց ընդ իւր՝ զմարդն առա ջին :
Այսօր յարեաւ՝ ՚ի մեռե լոց ,
լոյս ծագեցաւ՝ արարա ծոց .
զհոգիս փրկեաց՝ ՚ի դըժո խոց ,
աւետիս տամ՝ Ազգիս հայ ոց :
Լուսաւորեաց՝ զոգիս մարդ կան ,
մեր Յարութե՛ն պատուա կան .
զՄարմինն եւ մեզ՝ անապա կան ,
եւ մեք զԱրիւն՝ իւր փրկա կան .

Ուրախութիւն՝ ճաշակես ցուք,
և սրբութիւն՝ հաղորդես ցուք.
զի ՚ի մեղաց՝ սրբեալ լի ցուք,
յանմահութիւն՝ փոխարկի ցուք.
Իխուսեալ ՚ի մի՝ փառաւորես ցուք,
ընդ յարուցեալ՝ ըն գովես ցուք.
զայս Գերեզմանն՝ համբուրեսցուք,
և զՅարութիւն՝ ըն պատուես ցուք:
Մե՜ քաղաքըն՝ Երուսա ղէմ,
ընդ որ և մե՜ ըն Բեթղե հէմ.
որք Հաւատոյս՝ մեր եղեն վէմ,
մարտկոց ամուր՝ դիմաց ընդ դէմ:
Տիրամայր մե՜ Աստուածած նին,
ուրախութիւն՝ եա իւր Որ դին.
այսօր ո՛յք որ՝ սըգաւո րին,
սաղմոսեցէք՝ դասուն կար գին:

Տաղ պատարագամատուցէն՝ ՚ի վե՜ րա՜ Ծնունդ
[illegible] Աստուածածնայն:

Ծնունդ քրիստոսի՝ այժմ ընդ հէր տէր,
չնվորեալ հետ՝ նոր ճեօ հէր տէր.
մրսուր տեղ տէր՝ լեըր եղ տէր,
կերպարանեալ՝ քո փխուր նոր տէր:

Ծէ

Յիսուս Քրիստոս՝ անատէ տօղ տի,
իւչ փատիշահ՝ կէլիւպ կեօր տի.
ալըմ փէշքէշլէր՝ վէրիլ տի,
կեօրտիւմ մասուր՝ քիւլլի նուր տիր.
Աշիկլի տիր՝ սիւտ մէրմէր տէն,
Պէշիկլի լալ՝ իւ կէվհէր տէն.
Եօրթիւսի հինտ՝ ու եէմէն տէն,
կեօրտիւմ մասուր՝ քի փիւր նուր տիր:
Փատիշահլէր՝ հինտ եէմէն տէ,
կեօրտիւլէր պիր՝ եըլտըղ կեօկ տէ.
տէտիլէր նուր՝ տօղմուշ եէր տէ,
կեօրտիւմ մասուր՝ քիւլլի նուր տիր.
Եըլտըղ իչրէ՝ պիր վալի տէ,
Նուր էվլատի՝ գուճաղընտէ տէ.
եօլա չըգտը՝ լար անի տէ,
կեօրտիւմ մասուր՝ քի փիւր նուր տիր,
Հէրովդէսէ՝ տախիլ օ լուպ,
Նէրտէ տօղտի՝ տէյու սօ րուպ.
սօնրա եըլտըզ՝ իլէ պու լուպ,
կեօրտիւմ մասուր՝ քիւլլի նուր տիր.
Ա͞ծ ծընունդեա՝ իրիշտի լէր,
իւչ փատիշահ՝ պիր կիրտի լէր.
Պաղըշլատըլէ՝ Մէլքոն Պ.սա պէր,
Հուզուրէ պաշ՝ էնտիրտի լէր.
իւչ

Բուն տիւրլիւ փէնճէրէն վիրտի լէր,
ալթուն պուհուր՝ ասխըպէնտ լէր.
տէօնիւպ անտէն՝ շաղ կիթտի լէր,
Սբ. Ծընունդու՝ վաղ իթտի լէր.
Նէ սաաթ քի՝ Քրիստոս տօղ տի,
իւսթիւնէ նուր՝ սայպան օլ տի.
Հըրէշտակլար՝ կէօքտէն էն տի,
Փառք ՚ի բարձունս՝ անտէ տէն տի:
Հէփ չօպանլար՝ իշիթտի լէր,
պու նէ՞ սատա՝ տըր տէտի լէր.
գուզու փէնճէրէն՝ կէթիրտի լէր,
սէճտէ գըլըպ՝ շիւքր իթտի լէր:
Մարիամ Յովսէփ՝ լէ պէրա պէր,
պիր մաղարայէ կիրտի լէր.
քառասունքի՝ սագլատի լէր,
ինսան եիւզի՝ կէօրմէտի լէր:
Քառասունքի՝ պիթիրտի լէր,
պիր չիֆթ կէօկէր՝ չին ալտի լէր.
Սբ. Տաճարա՝ կէօթիւրտի լէր,
միւճտէլէթլէր՝ հօգ կէօրտի լէր:
Մարիամանէ՝ վալիտէ սի,
գուճաղընտէ՝ տիւր տանէ սի.
կէօք իքէն ՚կէն՝ տի հանէ սի,
շիմտի մըսուր՝ տիր լանէ սի:

Օ՚Ը

Ողընունդատա վար՝ էլլի տէ ընկ,
Տէր պէրճ պէր՝ տիւրլիւ ը‿ ընձնկ.
անտէ գապուլ՝ օլուր տի լէկ,
կեօրտիւմ մնուր՝ քի վիւր նուր տիր:

Տաղ՝ 'ի վր Սբ Տնօրէնութէն Քի.

Տէրդ սիրով՝ խոնարհե ցար,
յարգանդ Կուսին՝ բընակեցար.
զադամային՝ մարմին զգե ցար,
և աշխարհի՝ լոյս ծագե ցար:
'Ի յանարատ՝ կուսէն ծը նար,
'ի խանձարուր՝ ըս պատե ցար.
'ի յանբանից՝ մըսուր ե‿ դար,
և 'ի մոգուց՝ ըն պատուե ցար:
Քառասնօրեայ՝ ընծայե ցար,
ըստ օրինաց՝ դու 'ի տա ճար.
փակեալ դըրան՝ բացօղ ցու ցար,
'ի ծերունւոյն՝ անդ գգուե ցար:
'Ի յորդանան՝ մըկըրտե ցար,
Աստուած Հօրէդ՝ վըկայե ցար.
'ի Յօհաննէ՝ քարոզե ցար,
Գառն Աստուծոյ՝ անուանե ցար

'Ի

Ի վերնատունն՝ բազմեալ է ղեր ,
զահեղ Խորհուր՝ դըրն կացու ցեր .
զԱշակերտացդ՝ ոտսըն լուա ցեր ,
խոնարհութեն՝ վարս ուսու ցեր :
Ի յուդայէ՝ համբուրե ցար ,
ի ծառայէ՝ ապտակե ցար .
ի չար հրէից՝ նախատե ցար ,
կամաւ ՝ի փոյթ՝ խաչ բարձրա ցար :
Ընդ անօրէնս՝ համարե ցար ,
արբեր լեղի՝ և դառնա ցար .
ուր Աղենդանիդ՝ անշըջնջա ցար ,
սուր Գեղարդեամբ՝ ըն խոցե ցար :
Ի Յովսեփայ՝ պատանե ցար ,
ի Գերեզմանն՝ կոյս Թաղե ցար .
վիմնով մատանեալ կընքե ցար ,
ի զինուորաց՝ պահպանե ցար .
Ի դժոխս իջեալ՝ աւերե ցեր ,
զԱդամ ծննդոցքն՝ ազատե ցեր .
զԱրքայութեն՝ դուռնն բա ցեր ,
և մեզ ձրրի՝ պարգևե ցեր :
Ի մջ Գերեզ՝ մանէն յա րեար ,
բազմաց յայտնի՝ երևե ցար .
ընդ աշակերտո՝ սըն բազմե ցար ,
յորժամ փակեալ՝ դըրամբըք գու ցար .

՚Ի գալիլիա՝ ապա դնա ցեր,
անդ զԱռաքեալս՝ ըստ օրհնե ցեր.
՚ի հեթանոսս՝ առաքե ցեր,
և քարոզել՝ պատուիրե ցեր.
Երուսաղէմ՝ կալ ասա ցեր,
զԱստուած Հոգին՝ առաքե ցեր.
նովաւ լեզուս՝ բաժանե ցեր,
և շնորհօք՝ զարդարե ցեր:
՚Ի ձիթենեաց՝ լերին գը տար,
յորմէ փառօք՝ վեր համբար ձար.
դասուց վերնոց՝ ահեղ ցու ցար,
և ընդ աջմէ՝ Հօր բազմե ցար:
Ո՛վ Տր Յս Ած և բան,
կրեցեր կամաւ՝ զայս ամե նայն.
շնորհիւ քո սբ՝ Տնօրէնու թեան,
արժանացո՛ քոյդ տեսու թեան:
Ամէն:

Գովասանք՝ ՚ի վր Բարեխաւսին Սբ
ոյն Լուսաւորչ:

՚Սկզբանէ՝ Բանն Աստու ծոյ,
ընդ հօրածին՝ բնութի մար դոյ,
եղև մարմին՝ առ փրկե լոյ,
և ՚ի մեղաց՝ ազատե լոյ.

Ղամբար լուսոյ՝ արդարու թէ,
Ղազար քարոզ՝ ճշմարտու թէ,
որ ցուցար մեզ՝ դուռն յարու թէ,
և ճանապարհ՝ արքայու թէ։

Սրբ՛ Ղազար՝ իմ սիրա կան,
եկ մի՛ մընար՝ ՚ի գերեզ ման,
Տէրն կոչեաց՝ և զքեզ ե հան,
՚ի գըժոխոցն՝ անդընդա կան։

Օ՜ զուարթնոց նըման՝ ազնիւ ղազար,
սբ և անմեղ՝ մաքուր ար դար,
զձայնըն լուար՝ ըզ կենա րար,
չորեքօրեայ՝ մեռեալդ յա րեար։

Սքանչասէր՝ բարբ գովե լի,
լուսաճաճանչ՝ և հրաշա լի,
անուանակիցդ՝ իմ սիրե լի,
ղազար անբիծ՝ զարմանա լի։

Իստեալ խըղճուկս՝ հոգւով տըկար,
զքեզ աղաչեմ՝ միշտ անդա դար,
զյետնեալ ծառայդ՝ մի՛ մոռա նար,
ո՜վ սրբազան՝ տէր իմ Ղա զար։

Տաղ ՚ի վերայ սրբոյ Աստուածածնին։

Անանցածին՝ չէ՛ յարու ցեալ,
Մեծ քան ըզքեզ՝ ոչ զօրացեալ։

՚ի

Ի Տեառնէ է՝ լոյս ծանու ցեալ,
խընդրակատար՝ մեզ Մարիա պետ։
Փայլ Սիոյն առ մայր՝ քո յըղացեալ,
դու յարգանդին՝ զայն իմա ցեալ։
երկիր պարգեր՝ անդ խաղա ցեալ,
Բանին սատար՝ մեզ Մարիա պետ։
Զաքարիա՝ հայրդ համրա ցեալ,
ի քում ծննդեան՝ բերան բացեալ։
զանուանդ Յօհաննէս կարդա ցեալ,
շնորհապատար՝ մեզ Մարիա պետ։
Ընդ մէջ կապեալ՝ զմաշկեայ գօտի,
բընակեցար՝ յանապա տի։
Հըրեշտակի՝ դու հաւա տի,
նըմանեցար՝ մեզ Մարիա պետ։
Վառ արուսեակ՝ ծագման Արփւոյն,
ընդունարան՝ շնորհաց Հո գւոյն։
որ Աընկըռոնէ՝ Ած որ դւոյն,
ընտրեալ գըրտար՝ մեզ Մարիա պետ։
Ձեռամբք առեալ՝ ըզջուր գետոյն,
ըզցեր վերայ՝ օրհնեալ Փըլըլ խոյն։
և ձայնի Հօր՝ վըկայե լոյն,
արժանացար՝ մեզ Մարիա պետ։
Ձայն բարբառոյ՝ մակ անուա նեալ,
Ճըշմարտութեն՝ միշտ հաւա նեալ։

ըղ

ընդ հերովդէս՝ յանդիման նեալ,
գըլխատեցար՝ ով Կարա պետ:
Ի դըժոխսըն՝ քարոզե ցեր,
Տ̃ռն ընդգալըստ՝ աւետե ցեր.
որով զտրտմեալս՝ րախացու ցեր,
ուրախարար՝ ով Կարա պետ:
Գովելի ես՝ դու զանա զան,
կենաց մերոց՝ ես գաւա զան.
Քրիստոնէից՝ լեր աւա զան,
ով սրբարար՝ ով Կարա պետ:
Առաքելոց՝ Մարգարէ ից,
Մարտիրոսաց՝ Քահանայ ից.
Ճըգնաւորաց՝ Սըրբոց հա րից,
մեծ կոչեցար՝ ով Կարա պետ:
Քո աղօթքն է՝ ընդունա կան,
բարեխօսեմ՝ վասըն մարդ կան.
որ անուանիմ՝ Մշու Սուլ դան,
հոգեպարար՝ ով Կարա պետ:

Գովասանք՝ Ի Վէ Սէջ Հօրն Ճըրոյ
Գուբէկորբ Լուսաւորչէն.

Յանակ անուն՝ հօրէ ծընեալ,
իբր 'ի փըշոյ՝ մեզ վարդ բուսեալ.
զԹադէոսի՝ շընորհն առեալ,
ս՟րբ Գրիգոր՝ Հայր մեր ընտրեալ:
Գառնագոյն վասն՝ Ազգիս տանջեալ,
չարչարանօք՝ նահատակեալ.
ներ դառնաշունչ՝ օձից բնակեալ,
լուսաւորիչդ՝ օրհնեալ գովեալ:
Ա՟ծ որդւոյն՝ յերկիր իջեալ,
ահեղ Անուամբ՝ իւրով կոչեալ.
երկնանըման՝ Աթոռ կազմեալ,
լուսաւորիչդ՝ եղեր բազմեալ:
Տանըս Հայոց՝ Հովիւ կացեր,
լոյս գիտութե՟՝ կատարեցեր.
Հօր Ա՟յ ընծայեցեր,
լուսաւորիչդ՝ գերազանցեր:
Մէ Առաքեալ՝ չորեքտասան,
և Մովսիսի՝ համանման.
քանոն վարուց՝ Ճշմարտաբան,
լուսաւորիչդ սըրբազան:
Պարծանք եղեր՝ համայն Ազգաց,
Նախապատուի՝ Հայրապետաց.

Ջահ

Ջահ և պայծառ Լուսեղէն ցեաց,
լուսաւորիչդ՝ Հայաստան նեաց:
Ընդ 'ի Սեպուհ՝ ծնընդեալ ես րին,
Հիացուցեր՝ ըղձօրս մեր րին.
Հրեշտակացեալ՝ վարուք քո ին,
լուսաւորէ՛ ըզ՝ մարդկոյ ին:
Զ քեզ աղաչեմք՝ միահա ղոյն,
աղաչօղ գոլ՝ Յս՟ որ դուոյն.
փրկել ըզմեզ՝ յանշէջ հը րոյն,
լուսաւորէ՛ ըզ՝ մաքրա գոյն:
Զ կըրտսեր որդիքս՝ 'ի ծընունդ քոյ,
փրկեալ զերծո՛ յամէն փոր ձոյ.
և 'ի ձեռաց՝ հին Թըշնա մոյ,
Լուսաւորիչդ՝ Ըզգեա մե րոյ:

'Ի հանգստեան Յակօբ Մծբնայ Հայրապետին
Աստուածաբանութեան շարադրեալ մեզ տուն
Տաղս, որ ասացաւ 'ի ... Պետրէ՝ ... Տէ
ողորմեալ ասացեալ լինի:

Որ՛ հանապազորդ՝ բարի Յիսուս,
դուռըն կենաց՝ մըտից Քրիստոս.

որք

որք 'ի ծովու՝ են կենցա ղոյս,
զքեզ ունին՝ միայնակ յոյս:
Տէրունական՝ Ուխտաւո րոց,
'ի սբ Տեղիս՝ քո դիմո ղոց:
սիրով քոյին՝ ըղձմայլո ղոց,
լեր ուղեկից՝ յամէն դէ մաց:
Զհուր սիրոյդ՝ յերկիր ար կեր,
գեղով սիրոյդ՝ բորբոքե ցեր:
զՏեղիսդ՝ զօրս ընտրե ցեր,
սբ կարօտոյդ՝ մեզ դեղ ցու ցեր:
Սբ Յակոբայ՝ բաժակար բին,
և Յակոբայ՝ եղբօր քո յին:
աղաչանօք՝ Պետրէ վի մին,
ուխտաւորաց՝ տուր հոյցե լին:
Գերեզմանի՝ քո համբու ման,
գողգոթայի՝ տեղւոյդ զեն ման:
սբ Աթոռոյ՝ երկնանը ման,
զամենեսեան՝ արա ար ժան:
Գառն Այ՝ անմահ զե նեալ,
փառաւորեալ՝ միշտ Սոյս գո վեալ:
զթերին հայցման՝ մերոյ լը ցեալ,
երրորդութեն՝ տուք նուի րեալ:

Տր ողորմեա: Տր ողորմեա:
Տր ողորմեա:

'Ի

Տաղ՝ ասացեալ Սէօ Լոէֆ Կոստանդեան ՚ի Պօղոս վարդապետէ: Որ երգի ըստ՝ Խաչալէն գարղուշա չէլէն, պէշրէֆի՛ն ձայնըն:

Ի տարագիր պանդխտութեան դանդաչեմ. սիրով քոյին խոր խոցեցեալ կարի հառաչեմ. ՚ի կարօտոյդ զեղնելի անձն իմ մաշեմ. Եդեմ քաղաք ազնիւ՝ հոգւոյս ցանկալի:

Պսակ ծաղկեայ շափիւղաշար գովելի. տաշտակ խնկոց իւղեփեցաց բուրմամբ փարելի. ՚ի քէն բաշխի ներբողունի բաղձալի. Եդեմ քաղաք ազնիւ՝ Աթոռ Տիրական:

Որ լուսաւոր դու աշխարհի ծագեցար. և քան զեթեր վերին պայծառաշնորհիւ փայլեցար. օծական աթոռ յերկրի կառուցար. Եդեմ քաղաք ազնիւ՝ հո":

Դեկ և գլուխ Կայսերապերճ քաղաքաց. ամենեքեան հընազանդին քոյոց սրբութենց. երկրպագեմ հեղմամբ առատ արտասուաց. Եդեմ քաղաք ազ":

Որ

Որ լայնեցեր ըղձալելի սիրոյդ ծոց ·
և՚ի քեզ տանիլ զօրեցեր զանտանելին
բոց · որով եղեր սերովբ. մաքրիչ մեր հո_
գւոյ · երմ քաղաք աղ″։

Սէյն սրբոց տեղին ՚ի քեզ լայնանոյ·
գնացք գետոց ներքողուն ՚ի նա ծովա_
նոյ · տարտամ հոգիս արբեալ անտի
զովանոյ · երմ քաղաք աղ″։

Ս խրաւորեալ անձանց բարւոք մըխի
թար · սպեղանեաւ բժշկուն յոյժ ա_
ւողջարար · մոլորականաւ խսկ գթուն
սրբարար · երմ քաղաք աղ″։

Տ րղեզք որ երբեք գրտանի քեզ
նըմսան · լայնածաւալ ծով խընամոց
հոգւոյս զովարան · միակ դու պայծառ
աղաւնիդ աննըման · երմ քաղաք աղ″։

Բեն համոյնից ՚ի քեզ ունիս շնորհա_
տու · բաշխօղ անհուն գանձուց բա_
րեաց հոգւոյս այցելու · բոլոր ազանց
Քրիստոնէից լուսատու · երմ քա″։

Գուբիր հրաշակերտ շինուած երջա
նիկ · ՚ի քեզ եհեղ զարիւնն անբիծ
գառն դիեցիկ · որով եղեր գեր քան
ըղբնաւս գեղեցիկ · երմ քաղաք աղ″։

Ըծ

Ա՟ծոյին խորոցն անձառ դիտանոց ·
եդեմական դրախտ եղեալ քաղցրիկ
ծաղկանոց · համանըման արքայութե՟
Զուարթնոց · եէ՟մ քաղաք ազ՟ ։
Պարտէզ փակեալ արքայութե՟ լի հո-
գւով · դրախտ նռնենեաց կարմրա-
ցեալ գեղեցիկ գունով · աղօթանուէր
խունկս անուշըս բուրելով · եէ՟մ քա՟ ։
Նորանուէր հանգըստարան մեր փըրկ-
չի · քաղցրաճաշակ ուղխից դրախտին
փափկութե՟ տեղի · դու ես ջըրհոր ջը-
րոյն կենաց ըղձալի · եէ՟մ քաղաք ազ՟ ։
Տիրական տեղի տուն Էմմանուէլի ·
քաղաք ադինաստարաս ̀ գեղեցկաշէն
պանծալի · դաշտիկ ծաղկափոյլ երփ-
նաերփըն շընորհալի · Եէ՟մ քա՟ ։
Ե՛րանի ՚ի քեզ ներկայ եղելոց · տուն
Ա՟Ծ և դուռն երկնից սրբութ՟եց ·
տուիթ քաւութեան մեղուցեալ մեր
հոգւոց · եէ՟մ քաղաք ազնիւ աթոռ
տիրական ·

Գովասանք՝ ասացեալ ՚ի վր Սբ Յովսեփայ, ՚ի մահտեսի Սերովբէ բանաստեղծէ. որ երգի՝ ող Տեառնէ.

Փիւսէր իքէն՝ չէքէր իտիմ՝ Մսր
Եագուպին՝ հասրէթին. շիւքիւր
կեօրտիւմ՝ Նուր մեզարին՝ սէյր էյլէ
ալըմ՝ զէյնէթին.

Զէյնէթինէ՝ կեօզ դամաշուր՝ Հագ
Նազարտէն՝ սագլասըն. ագլէ Փիքրէ՝
հիչ սըղըշմազ՝ Թասվիրի եօգ՝ ալէթին.
Սալէթի զէր՝ իւ տիւրտէն տիր՝ լալէ
կէվհէր՝ տէն քեանի. մուհէզզըն միւ՝
տէրրիսի չօգ՝ խուպ իտէրլէր խըզմէթի.
Խըզմէթի ղայ՝ էթտէն չօգ տուր՝ իտէնի
Հագ՝ սագլասըն. կեօրէնլէր շատ՝ մէս
րուր օլուր՝ չօգ տուր Հագըն՝ հիքմէթի.
Սէրուանի տէր՝ կեօրտիւմ շաշտըմ՝ զէյ
նէթինի՝ շանինի. կեօկլիւն եըլտը՝ զինէ
պէնզէր՝ գանտիլլէրին՝ քիւնպէթի.

Ս ձւ. որ եւս ասա ՙԼոյսն, եւ ըստ ասացելոյն
երգէ.

Դիւմ

Ճումլէ ալէմ՝ հասրէթ չէքէր՝ մար եագուպին՝ եէրինէ․ նիչէ Հուն քեար՝ նիչէ Պօյլէր՝ եէթմէտի լէր՝ սըրըրինէ։
Տիլիլէ մէթ՝ հի օլունմազ՝ նի՞ ճէ իթ սէմ՝ մէթհինի․ պու շիրիմէ՝ կուշիյ լէյլուպ՝ մուզլու կէլէն՝ կեօրէնէ։
Կեօրէնլէր տօղ՝րու սեօյլէսին՝ սեօ զիւմտէ վա՞ր՝ մի խիլաֆ․ նաս իչինտէ՝ պիր տախի եօգ՝ շիւքիւր պիզէ՝ վէ՛րէնէ։
Սիմ իւ զէրի՝ չօգ ատէմ վար՝ շէյդան եօլուն պաղլէմիշ․ կէլիւպ զիյա՛րէթին իթմէզ՝ դափմըշ տըր սիմ՝ զէրինէ։
Սիզէ տէրիմ՝ պէ հէյ պօ՛յլէր՝ կէ՛լին կեօ՛րիւն՝ կեօզ իլէ․ օլ տէմ տուա՛ իտէ սինիզ՝ սէրունինին՝ սէրինէ։

Պարզէտաշ՝ առ՝ Կոյնն, որ երգէ՛ ող
Սարգսաւ, Թաւրքմանէ գեղոյէ.

Չօգ շիւքիւրլէր օլսուն՝ Հագ կէր տիկեարէ, կեօրտիւմ Մար եա_ գուպին՝ քիւմպէթին պաշը․ սէրիմ

եէ

Եկէր՝ սիւրիւպ Թուրա՛պըն էօփտիւն,
օրատա տէփ՝րէնտի աշգըն՝ աթէշի։
Հազրէթիմէ՝ եէթտիմ մուրա՛տըմ ալ-
տըմ, Մ՝էվլա գըսմէթ՝ իթտի պապը՝
նէ կէլտիմ. տէրունիմտէ՝ նիհան իւմ-
մա՛նէ տալտըմ, կեօզլէրիմտէն՝ տեօգ-
տիւմ գան ի՛լէ եաշի։
Սիւնահքեարէ՝ նասիպ իյլէ՛տի Խու-
տա, տէրկեահինտէն՝ պիզի իթմէ՛տի
Ճիւտա. կիրտիմ օթա՛ղընէ եէթտիմ՝
մուրատա, կեօրտիւմ Ս՝արեա՛գուպին
մէզա՛րըն տաշի։
Մ՝ըզէյիւպտէ՝ եէրէ վուրտում՝ տի-
զիմի, էշիկինէ՝ սիւրտիւմ եիւզիւմ՝
կեօզիւմի. էքպէրլէր տի՝ նէյին պէ-
նիմ՝ սեօզիւմի, կէլին կեօրիւն՝ տիւ-
Ճիհանըն՝ կիւնէշի։
Գուտուսու շէրիֆ՝ տէրլէր կեօրէն՝լէր
պիլիւր, սէրունի տէր՝ կէլէն մուրա-
տըն ալըր. նիչէ մալ սա՛հիպի պէյ-
մի՝րատ գալըր, չար գըպլէտէ՝ եօգ-
տուր ագրա՛նը էշի։

Ի ՎՐ ՍԷՆ ՆԷԳ․ ութ Մագամ, խօշմա

Նիճէ մէթհ էյ՛լէյէմ գուտսու՛
շէրիֆի, կէ՛լին կեօրիւն՝ Իպնուլ
լահին՝ վարինի․ Նաս իչինտէ՝ ճիհան
տէնի՛լէն պու տուր, կէլին կեօրիւն՝
պաղչէսինի՝ պարինի․

Զօգտան չէքէր՝ իտիմ պէն հա՛սրէթի
նի, ալէմ պիլիւր՝ նիչէ մուճիզէթինի․
կէ՛լին կեօրիւն՝ խուպ զէյ՛նէթինի,
շիւքիւր էօփտիւմ՝ Իպնուլլահըն՝
եէրինի․

Նիչէ փէյղամ՝պէրին մէզա՛րը վար
տըր, Իսանըն Թիւր՝պէսի ճիւմլէ՛տէն
աէ՛ր տիր․ Հագ էօկմիւշ եա՛րաթմըշ
ճիհան՝ տէ այիր տիր, կէ՛լին կեօրիւն՝
ահմէր մունէվ՛վէրինի։

Սա՛ր եագուպին՝ ճիւմլէ մէսքէ՛նի
փաք տըր, մասրուֆին եէ՛թիւրէն եա
րա՛տան Հագ տըր․ պիլլուր գանտի՛
լէրին Թամ՛ըրի եօգ տուր, տօնատըր
լար՝ չէվրէ եանըն՝ եէրինի։

Սէրտանի տէր՝ շիւքիւր այն Իլէ կեօր-
միւմ, ճէրճէր էշէ՛ կինէ եւրւզիւ՝ մի-
սիւրտիւմ. անտէն Իպնուհարըն Գա-
պինէ վարտըմ, կեօրտիւմ Տէսթի-
եարըն նուր Սէպարինի:

Իօրփէ եւս ե այս՝ աա՝ Նայշին, Սէւեւէճեա:

Իփթիտա սէրտէն էօվէյիմ՝ հալը
գուտսու շէրիֆին. հէր շէհէրտէն
միւպարէք տիր՝ եօլը գուտսու շէրի-
ֆին. փէք զիյատէ գօզուլը տիւր
կիւլը գուտսու շէրիֆին. կիւզէլ ֆար
սը արէպի տիր՝ տիլը գուտսու շէրի-
ֆին. հէճ պիր տիյարտէ պուլունմազ՝
պալը գուտսու շէրիֆին:

Տէնիզի եօզ տուր պու Ճիհանտէ՝ եա-
րաթմըշ տըր Հագ զանի. Սէվըա սույի
կեօզտէն վիրիւր՝ գաշտան եէթիրիւր
նանի. չէշմէսի իրմազի եօզ տուր՝ հա-
ճէրտէն տիւր մէքեանի. Ալլահա
ամանէթ օլսուն՝ Գադրիյզ իլէ րու-
պանի. հասատէն աշուրը կիւզէլ տիր՝
իլը գուտսու շէրիֆին:

Ճումլէ ալէմ հայրէթ չէքէր՝ կիւզէլ
Նամըն ատընա· հէր քիմ կէլիւպ կեօ
րիւր իսէ՝ մուշթագ օլուր տաատընա ·
քիմ քի կեօրիւր սըրր տուշէր՝ հէր
տէմ սալար եատընա · սըտգ իլէ զիյա
րէթ իտէն՝ իրիշէր մուրատընա · մաղ
րէպ մէշրըգտէն կեօրիւնիւր՝ տաղը

գուտսու շէրիֆին ։

Գըսմէթ օլտի շիւքիւր կեօրտիւմ՝
Փաղէյլէթ օթաղընը · հէր եանընտա
սէյր էյլէտիմ՝ պաղչէսինի պաղընը ·
պիր գաչ քէրրէ չըգտըմ կեօրտիւմ՝
Համպարձումին տաղընը · պէ էրէնլէր
պէ հէյ պոյլէր՝ տէտիմ սեօզիւն սաղը
նը · պէն սէրուանի տախը օլտում՝ գուլը

գուտսու շէրիֆին ։

Նորէ՛ ոդ Աստուածայի Տիրուհւոյն, 'ի վր. Տաճարին ՍԲ Յարութեան Քի ։

Նի՛ձէ էօլմէյէմ մը Յարութ, գանը
տըլլէրին եօգ թասավըրը · կիրտիմ
չըգըրտը եանընըն կէզտիմ, պու ձիհանտէ

Իսա Սինին կեօրտիւք եէրի, պիրեր
կիրտիք հէփ իչէրի. եօփտիւք մէրմէր
նուր Սինայի, պուլտա տըր եէր
կեօք սահայի։

Շիւքիւր կեօզլիւմ իլէ կեօրտիւմ,
Թիւրպասինէ եիւզիւմ սիւրտիւմ. աղ
լէյիւպ պաղըր տուրտում, պաղըմաղա
իթտիմ հիճապի։

Գըրգ տեօրթ գանտիլ միւտէմ եա‿
նար, օն եէտի տէ մըյանտէ վար. գա‿
փուսունուն իւսթիւնտէ գօնար, սէր
Ճ"էրճիս փէյղամպէր նաքշի։

Օն իքիլէր Թաբօր տեօնէր, Ս՝էղըր
տէն օլուպ միւնէվվէր. էվէլ պիզիմ
գանտիլ եանէր, օն իքինին պիր մէզ‿
հէպի։

Ջաճէրտէն տիւր տուրագլէրի, հի‿
սապըզ տըր տիրէքլէրի. ալթուն հէյլը
վարագլէրի, Թասվիրլէրի մահի‿
Թապի։

Բիւնպէթի չօգ եիւճէ ուլու, իչին
տէ րուհպանի տօլու. կիւրուհի իսա‿
նըն գուլու, իչինտէ վար պիր գաճ‿
ձապի։

Ֆաղէյլէթ տիր ձիւմլէ եէրի, իչինտէ նամիլէր վարի · կեօզիւմիլէ կեօրտիւմ նուրի, օլ տէմ չէքտիմ իհթինապը:

Նէրտէ պիր քէմ ատէմ վարսէ, միւթէհադըն Մէվլա վէրսէ · հէր քիմ նուրէ եալան տէրսէ, ախըրէթտէ չէքէր էզայի:

Խուսուսձէ կիւշիտին վազիմէ, եախշի տիւնեային սեօզիւմէ · տուա իտէսին եօզիւմէ, կէլին կեօրիւն նուր Թիւրապի:

Սէրտունէ տէր եօխսուլ վարա, շիւքիւր կիրտիմ նուր Մէզարա · Ձիւմլէ ղամ ու ղարտաշլարա, ղըամէթ իյլէ սէն եա Րապպի:

Րայ եա՝ Սարբան, Թէքանիքէ ուսուլը:

Ողջ իմ եղբարք յականջ առէք զիմ բանըն, աննըման է մ̃ե Յակոբայ Տաճարըն · սարսափելով մըտի մ̃ե Գերեզմանըն, լալով համբուրեցի ըզ շիրմին քարըն:

Եւ Յարութն մեծ է՝ ուր Յակոբ դամր
է, Սողոմոնի տաճարն՝ անտի ոչ հեռի
է. ինքն ՚ի տեղ բարձր է՝ բոլորըն սար
է, որի՞ք տեսնէք ըղ Քրիստոսի եղ-
բայրըն.

Ախրոյք և Գ.սրոնք՝ դուք հում ըսպա-
սէք, եկայք ըղ Քի սբ տեղըն տեսէք.
միայն հազար տայ ձեզ՝ ընդ էր անյայս
էք, մեղ բարեխօս լինի Ածամայրըն.
՚Ի գերեզման Ածածնի շատ լա ցի,
զաչըս մըտաց ըզգաստութ՟ե անդ բացի.
՚ի Ղազարու գերեզմանըն գնա ցի,
անտի ելի ՚ի Համբարձման սբ դարըն.
Եւ Համբարձման լերին մի կողմըն գեղ
է, Մեղաւորաց փրկիչ՝ Հիւանդաց գեղ
է. եկայք տեսէք ինչպէս անհըման
տեղ է, մահտեսի սիրունիս տեսի սբ
սարըն.

Այս ևս՝ Ամարտոխ, ՚ի Լէ ով Փրկչակա-
ծին, որ է Ծորյ ով Բաղադին Լուին.

Ականըջ դրի՞ք որ գովեմ զԱմենափըր-
կիչ, կենդանեաց մեռելոց կեցու-

ցիչ փրկիչ. ախտաժետաց բըժիշկ՝ դիւ-
աց հալածիչ, յիմարաց որգխաաց ու-
սուցիչ փրկիչ:

՚Ի ՎԵՐԻ չիրմէն յայն տեղըն բերին, ՚ի խորանին ներքոյ զմեծ վէմըն դըրին. չորս կողմըն բաց թողին պատուական քարին, պէս պէս մեղաց չարեաց ազա-
տիչ փրկիչ:

Մէնոյն մէջ Տեղին խորհրդական է, բոլորն ամէն Սրբոց աղօթարան է. միաբանն՚ի միջին խիստ պատուական է, դիւահարաց ախտից փարատիչ փրկիչ:

Ա՚ի կողմըն մէջ Փրկչին մեռելոց թաղ է, միւս կողմըն մէջ Սիոն՝ ոյլազգաց տեղ է. և ոյլըն ձիթենեաց՝ պարտէզ է պաղ է, յոյս մեղաւորաց է՝ և քաւ-
իչ փրկիչ:

Ա՚հտեսի սէրունիս՝ գովեցի այդքան, բերան անհուլ գովել՝ չեմ ես բաւական. ամէն ուխտատեղիքն՝ են յոյժ պատուական, բանսարկու թշնամեաց՝
հալածիչ փրկիչ:

Գովասանք ՚ի Տէր Աստուածածին Լճածնեա. որ
երգի՝ ըստ Սարդաւ, յօղմա։

Սալէոտէ Սուլթանըն չէրին կէօշ-
խոխն, մուտէմ զինոտէ կէօշէ՝ Մա-
րիամ անէնին. Ճիհանէ կէլմիշ պէջ-
լէ պիր վէլէ, Մէլէքոտէ եօգ էշէ՝
Մարիամ անէնին.

Փաղիլէթլէ տօղտի ասըլը զա թի,
ալէմէ եւէթիշնուր չօգ մուճիզէ թի.
Մէվլայէ խուսպ կէչէր հէփ շէքէ-
թի, պիր տախի եօգ էշէ՝ Մարիամ
անէնին։

Տէրունինուտէ հիչ սէրքէշլիք կեօրմէ-
տի, նէմազին սատրինուտէն դաշրա սալ-
մատի. քեաղիպ սեօզի ոէհանինէ ալ-
մատի, մումինլիքտէ իշէ՝ Մարիամ
անէնին.

Սէրուանի տէր Խուտա տունեայի տու-
տի, չար Նէպի ինճիլտէ մանասըն եազ-
տի. օթուզ իւչ երը փանի ճիհանոտէ
կէզտի, ալթմըշ իւչ երը եաշէ՝ Մա-
րիամ անէնին։

Իպ

Մեղեդին՝ ՚ի վր Սբ Աստուածածնի. որ երգի՝ ող Մուրապպա, փէշրէֆն։

Իպթիտա կեօքտէն՝ պիր Մէլէք էն-
տի, կեօրտի նուր տիտարը՝ Մա-
րիամ անէնին. Հագըն տէհանէնինտէն՝
սէլամը վէրտի, ալտը փէմ իգրարը՝
Մարիամ անէնին.

Խապէրինի Մէլէքէ՝ Հագա եէթիւր-
տի, դօղուզ մահ վէ պէշ կիւն՝ մուտ-
լու պիթիւրտի. Նուրտան նուր փի-
սէրի՝ տօղտու կէթիւրտի, տաղըլտի
էֆքեարի՝ Մար"։

Տաղըլտի էֆքեարի՝ սարտը փիւսէ-
րի, մէսրուր օլտի կիւլտի՝ էօփտի Հագ
Պարի. տէսէթ փայինէ սիւրտի՝ էիւզ
իւլէ սէրի, Իսա էմտի չիրի՝ Մարիամ
անէնին։

Իգրարընը ալտը՝ կեօկէ չըգըլտի, Մա-
րիամըն իւսթիւնէ՝ նուրի տէօքիւլտի.
Էէրտէն կեօկէ նուրտան՝ տիրէք տի-
քիլտի, կեօթիւրտի խապէրի՝ Մարի-
ամ անէնին.

Երի մէմէտէն էմտի եէտի պարինի, Թէսլիմ իթտի Իսուսա՝ ձիւմլէ վարի նի. մաուրտէ իյլէտի՝ խուպճէ եէրինի, շագ օլտի փէտէրի՝ Մարիամ անէնինի.

Փէտէրի իլէ շագ օլուպ տէ կիւլտիլէր, իւչ Հիւնքեարլէր խապէրինի ալտի-լէր. Եըլտըզ իլէ կէլիւպ՝ եէրին պուլ տիլէր, Հիւնքեարլար Հիւնքեարը՝

Մարիամ անէնինի.

Հիւնքեարլէր իչէրիւ՝ պիրտէր կիրտի լէր, իւչի տէ իւչ տիւրլիւ՝ Հատը կէօր տիլէր. պիրի պիրին սօրուպ՝ խապէր վիրտիլէր, սէյր իթտիլէր եէրի՝ Մա-

րիամ անէնինի.

Եէրինի կէօրտիլէր՝ շօլ իպնուլա-հըն, մուճիզէթի չօգ տուր՝ ղանի Ալ-լահըն. էօփտիլէր փայինի օլ շահլէր շահըն, կէօրտիլէր սէլթէթարը՝ Մա-

րիամ անէնինի.

Սէլթէթարըն մէթտարի իլէ տինտիլէր, փէշքէշլէրինի վիրիւպ՝ կիրու տէօնտի-լէր. Եօլա տուշիւպ տիւլտիւլ լէրէ պինտիլէր, օլտիլէր թիւճճարը Մա-

րիամ անէնինի.

Թուճ

Թուրուճ ճար կիպի տաղըթ՝ տիլլէր շէքեա-րի, Հէր քէս արզուլէտի կէնտի շէհէ-րի. չէքտիլէր տէօքտիլէր՝ պաթար պէ-հարի, պիլմէտիլէր սըրըը՝ Մարիամ
անէնինին։

Նիհան պիր սըր իտի կէլտի ճիհանէ, սէսին կիթտի հինտիս՝ թանէ եէմանէ. Հագ տէհանտէն՝ պիր սէս կիթտի տա-մանէ, եէթտի պիզէ ճարը՝ Մարիամ
անէնինին։

Չար իթտի Գաղարա՝ տիրիլթի Խիւ-տա, շէյտանըն կիւչինէ՝ տիւշտի պիր սատա. քէրէմ իթտի պիզէ՝ եէթտի իմտատա, պիր տէ եօգ ույարը՝ Մարի-ամ անէնինին։

Ույարը եօգ պիր տէ՝ սէօյլէնիր պիր-ատ, տամանտէ իպլիսլէր՝ իյլէտիլէր տատ. Չագ սագէրտէն պիզի իյլէտի ազատ, կէօրտիւնիզ հիւնէրի Մա-րիամ անէնինին։

Չիւնէրի եէթիշիւր՝ եօխսուլէ պայէ,
Իսա կիթտի կիրտի Յորդանան չայէ.
Միւճիզէթ իյլէտի ճիւմլէ տիւնեայէ,
չաւուշ միւնէվվէրի Մարիամ անէնինին։

Մխունէվվէր Մարիամըն՝ շիրի սեօյլէ տի, աշգըրն տէրբէսաըննին նիշան պօյլա տի. Մէրուէնիյէ Մեվլա՝ գըրամէթ էյլէ տի, կեօրտի նուր Մեզարըն՝ Մարիամ անէնին:

Տաղ ոէ Խօսէ, ՚ի Մղէ անուն ռուբէնէ. ձեռաց Գէորգայ:

Մխիթար որ ընդ Հօր՝ է նա պարզ մի,
որ ընդ աջմէ՝ նորին բազ մի.
այսօր ումն խաչ՝ աթոռ կազ մի,
համդ-հարան մի՝ ոչ գըտա նի:
Շարակցեալ ընդ՝ մարմնոյ բաւ ի,
որ բարձօղն է՝ մերոյս ցաւ ի.
իսկ այժմ ՚ի խաչին ծարա ւի,
Ջրբասու մի՝ ոչ գըտա նի:
Աղբիւր կենաց՝ յորմէ հե ղի,
՚ի դասըս մարդ՝ կային ցե ղի.
և ինքն ՚ի մէջ՝ նեղեաց նե ղի,
համգուցիչ մի՝ ոչ գըտա նի:
Կարդոյ առ Հայր՝ իւր սիրե լի,
ձայն ածելով՝ էլի էլի.
և եղև մնացեալ պատե լի,
ում պատօղ մի՝ ոչ գըտա նի:

՚Ի ԹՂԹ ՍԲ Յակոբայ հաստատուցեալ՝ տասն և հինգ բոլորով սբ Խորանացն Անուանք՝ այսոքիկ են։

Առաջ խորան Մեծին Յակոբայ՝ Տ՟ն եղբօր։

ՍԲ Կարապետի խորան՝ յաջակողմն Առաջ խորանին։

ՍԲ Ա՟ծածնի խորանն՝ ՚ի ձախակողմն։

ՍԲ Պետրոսի խորանն՝ որ ՚ի վր սբ Կարապետի խորանին շինեալ՝ ՚ի յաջակողմնն։

ՍԲ Պօղոսի խորանն՝ որ ՚ի վր սբ Ա՟ծածնի խորանին շինեալ՝ ՚ի ձախակողմնն։

ՍԲ Սիօնի խորանն՝ որ ՚ի ձախակողմեան դասուն վերին կողմն, ՚ի մէջ մեծ լուսամուտին կառուցեալ։

ՍԲ Էջմիածնի խորանն՝ որ ՚ի մէջ սբ եկեղեցւոյն Էջմիածնի՝ ՚ի ձախակողմն, կից սբ Յակոբայ։

ՍԲ

Աէ Աննայի խորանն՝ որ ՚ի մէջ նոյն է եկեղեցւոյն։

Աէ Ստեփաննոսի, սբ Լուսաւորչի, և սբ Կիւրղի խորանքն՝ որք են ՚ի մէջ եկեղեցւոյն Ստեփաննոսի՝ յաջակողմն, կից սբ Յակոբայ. և է Բանդատուն։

Աէ Գլխադրի խորանն՝ որ է հրաշալի Մատուռն ՚ի մէջ որմոյն, կից սբյն Ստեփաննոսի. յորում ՚ի ներքոյ խորանին ամփոփեալ կայ Պատուական Գլուխն սբյն Յակոբայ՝ որդւոյն Զեբեդեայ։

Աէ Սարգսի, և սբ Մինասայ խորանքն՝ ՚ի մէջ գանձատան, որ է կից՝ սբ գլխադրին։

Աէ Մակարայ խորանն՝ որ է մատուռն ՚ի մէջ որմոյն եկեղեցւոյ, յաջակողմն. անդ է և սբյն Մակարայ գերեզմանն։

Աէ Նշանի խորանն, որ ՚ի սբ Ստեփաննոսի դրան՝ վերին կողմն է։

Աէ երկոտասան առաքելոց խորանն, որ կից է սբ Նշանին, և է փոքր եկեղեցի։

Աէ

Սբ Համբարձման խորանն՝ մերձ նոյն եկեղեցւոյն։

Սբ Նիկողայոսի, և Սբ Գէորգայ խո֊րանքն՝ որք ՚ի մէջ գաւթին։

Սբ Թէոդորոսի, Սբ Կարապետի, Սբ Մեռկիւռիոսի, և Սբ Առաքելոյն Թադէոսի խորանքն՝ որք են ՚ի մէջ՝ Սբ Թորոս եկեղեցւոյն, յա֊րևելեան կողմն Սբյն Յակոբայ։

Սբյ Հոգւոյն մատուռն և խորանն՝ որ է կից Սբյն Թորոսի ՚ի տանիսն։

Բան զՍբ Յակոբէն առաքելոյ եղբօր Սբ Տեառն և Սբ Խորանացն են այսոքիկ։

Սբ Հրեշտակապետի Վանքն Մայ֊րապետաց, որ է Աննա քահանայա֊պետի տունն, և առաջին բանտն Քրի· անդ է ձիթենին Սբ ծառն՝ ընդ որ կա֊պեցին զՏրն մեր. և խօսեցեալ քարն, որոյ եկեղեցին՝ վեց խորանօք զարդա֊րեալ է։

Ուստի խորանն Հրեշտակապետաց, յորոյ երկուս կողմանսն՝ Սերոբէից և Քերոբէից խորանքն։

Սբ Հռիփսիմեանց խորան՝ յԱստուածատունն։

Սբ Բանտի խորանն։

Եւ Սբ Չարչարանաց խորանն՝ ի գաւիթն։

Ի մջ Սբ Յարութեան Աշխարհաժողովարան Տաճարի եղեալ Ս. խորաններն են։

Սարափելի Սբ Գողգոթայն և խորանն. յունաց։

Սբ Տարածման տեղն և է խորանքն. լատինաց։

Պատուեալ Վէմն։

Սբ Գողգոթայի առաջին դուռն և խորանն. լատինաց։

Քր̄ Փուշպսակի Ատամուռն, և խորանն. յունաց։

Սբ Լուսաւորչի եկեղեցին մեր. յորում կան երկու խորանք, յանուն Սբ

Լու

Լուսաւորչի և Սբ Նշարապետի։
Սբ Հեղինէ դշխոյի լուսամուտն. մեր։
Սբ Խաչգիւտն և խորանն. լատինաց։
Քի հանդերձին բաժանման մատու-
ռըն և խորանն. մեր։
Պունկիրանոս Հարիւրապետի մատու-
ռըն և խորանն. յունաց։
Քի երրորդ Բանտն. յորում կան
երկու խորանք. յունաց։
Սբ Պարտէզն և խորանն. լատինաց։
Փոքրիկ եկեղեցին և Գ խորանքն. լա-
տինաց։
Աշխարհամատրան Աւագ խորանն.
յունաց։
Սբ Լուսաբուղխ Գերեզմանն Քի։
Սբ Հրեշտակի կանգնած Քարն։
Փոքրիկ եկեղեցին և խորանն. խափաւոց։
Յովսէփ արեմաթացւոյ գերեզմանն
և փոքրիկ եկեղեցին և խորանն. մեր։
Սբ Իւղաբերից խորանն. մեր։
Սբ Ածածնի ուշաթափման տեղին.
մեր։
Երկրորդ Գողգոթայ կոչեցեալ՝ մեծ
վերնատունն և երեք խորանքն. մեր.

Աւագ խորանն՝ Խաչելութ. Նորաշխա-
ւոր սբ Աստուածածնի խորանն. և սբ Յա-
րութե խորանն։

Մէ Պատանատեղն. հայոց, յունաց,
լատինաց։

Ադամայ նախահօրն մերոյ գերեզմանն և խո-
րանն ՚ի ներքոյ գողգոթային. յունաց։
Նաև մելքիսեդեկ քահանայի գերեզմանն։
Թագաւորաց գերեզմանքն. և սբ
Յարութե դրան՝ պատառեալ Վէմն։

Ի ՎԵՐՆ ՍԲ ԺՈՂՈՎԻՆ ԵՂԵԱԼ ՈՒԽՏԱՏԵՂԻՔՆ, ԵՒ ԱՅԼ ԵՐԵՒԵԼԻ ՏԵՂԻՔՆ.

Մէ Յովհաննէս Աւետարանչի փոք-
րիկ Եկեղեցին մեր՝ մերձ սբ Յա-
րութեան դրան. յորում կան գ խո-
րանք. Յովհաննէս աւետարանչի, Հայր
Աբրահամու, և Քրի սբ Զարչա-
րանաց. և ՚ի վերջին խորանիս մէջ է՝
մարմարիոնեայ Սիւնն, ընդ որ կա-
պեցաւ Տէրն մեր։
Խափշւոց եկեղեցին, և ասկեհօրն, կից
սբ Յարութե։

Հայր Աբրահամու վանքն. յունաց։
Եւ մեծ վանքն. յունաց։
Մեծ վանքն. լատինաց։
Խփտուոց՝ սբ. Գէորգայ վանքն։
Ասորւոց վանքն. որ է Մարկոս աւետարանչի տունն։
Յովակիմայ և Աննայի տունն։
Եւ Պրոբատիկէ աւազանն։

Մերձ սբյ քաղաքին Եդէմ և քան զնա արտաքոյ եղեալ Աստուածընկալին։

Սբ Փրկչավանքն մեր. որ է տուն Կայիափայ քահանայապետին. աստ է և երկրորդ բանտն Քի. և Պետրոս Առաքելոյն ուրացման տեղն. և սբ Գերեզմանի կափարիչ վէմն, որ է ի ներքոյ աւագ սեղանոյն։
Արտաքոյ վանքին է գերեզմանատունն քրիստոնէից։
Սբ Սիոն Վերնատունն, և Հոգւոյն Սբյ իջման տեղն։ Աստ են Դաւթի մարգարէի և Սողոմոնի Արքայի

գերեզմանքն, և են 'ի ձեռս տաճկաց։
Սբ Ածածնի՝ լուսաւոր գերեզ-
մանն․ 'ի մէջ եկեղեցւոյն է մի խորան
մեր․ և յունաց՝ չորս․ և մի ղփտւոց,
և մի ասորւոց։ Իսկ 'ի վր սբ գե-
րեզմանին՝ միայն մեք, և յոյնք պա-
տարագեմք։ 'Ի մէջ Եկեղեցւոյս են՝
Յովակիմայ և Աննայի, և Հօր Յով-
սեփայ գերեզմանքն։
Քի մատնութեն 'ի յուդայէ, և Առա-
քելոց ննջած մաղարոյն։
Քի աղօթած տեղն։
Սբ Ածածնի աղօթած տեղն՝ 'ի ժա-
մու քարկոծման սբյն Ստեփաննոսի։
Սբ Ստեփաննոսի քարկոծման տեղն։
Տեառն եղբօրն նահատակման և [illegible]ւեցն
տեղն։
Մարգարեից գերեզմանքն․ և Աբիսո-
ղոմայ արձանն։
Սելովմայ աղբիւրն։ Աբբայ հորն․
Ղաւռներն։
Եսայեաս մարգարէի սղոցեցման ծառն։
և Նորին գերեզմանն։
Սբ Համբարձման ձիթենեաց լերան

և գալիլեայն ։
Սբյն Ղազարու գերեզմանն։
Տն նստած տեղն, որ Մարիամ և
Մարթա ընդ առաջ գնացին։
Սամփսոնի աղբիւրն։ Մելքիսեդեկայ
Կը տարի նստած տեղն։
Կոզմայի և Դամիանոսի գերեզման-
քն ․ է եկեղեցի յունաց։
Խաչավանքն ․ յունաց։
Փիլիպպոս Առաքելոյ աղբիւրն։
Սբ Յօհաննու Կարապետի ծննդեան
տեղն, որ է վանք ․ լատինաց։
Եւ նորին Անապատն։
Սբ Եղիայի վանքն ․ յունաց։
Եւ Ռաքելի գերեզմանն։
Տն հրաշափառ ծննդեանն՝ ՚ի Բեթղե-
հէմ քաղաք ․ Տն ծնեալ տեղն և
սբ Մսուրն ․ աստ է և Նախամօրն
Եւայի գերեզմանն ․ և մանկանց
կոտորումն։
Աւեր Հովուաց ազգի Վանքն ․ որոյ ե-
կեղեցին չորեք սեղանոց զարդա-
րեալ։

Յու

Յունաց վանքն. Լատինաց վանքն.
Մէ Աջաճնի՝ Քաղաքացիք պաշտամ-
մաղարոյն.
Հովուաց տեղն, յորում՚ի ծննդեանն
Քն հրեշտակքն երևեալ՝ փառք
՚ի բարձունս տային.
Մէ Գէորգայ վանքն. յունաց.
Հայր Սաբայի վանքն. յունաց.

Ի մէջ Լէէն հեռի Երուսաղէմէն.

Մէ գետն Յորդանան՝ Ժբ, ժամ.
Քն փորձութե լեառն, և երկքամ
Զ, ժամ.
Մէ Նազարէթ, և Լեառն Թաբօր,
Լ, ժամ.
Քն հաց բազմացուցած տեղն, և
տիբերական ծովն, ԼԶ, ժամ.
Շամքոյ՝ Ժբ՝ ժամ. ուր է մե Նիկողայ
ոս վանքն մեր.
Ռոմլէ՝ Թ՝ ժամ. յորում է մե Գէ-
որգայ վանքն մեր.

Զոր ես թէպէտ և այլ ուխտաւո-
րէք՝ թէ՛ ի ներքոյս և թէ յարտաքս մեր
՚ի Քաղաքին Մեծի, բայց սոսա միայն
գլխաւորքն և երեւելիքն յիշեցան. ո-
րոց ամենեցուն շնորհօք՝ տեսուն և
երկրպագուն, և վերջացէս վերնոյն
նեծի և երկնից Սրբութեան ժա-
ռանգութե, և Լուսոյ երեւացն խե-
րոց վայելման, զոր Հաւատացեալս
Անուան խերոյ ՏՐ ՅՍ արժանիս
արասցէ. որում փառք և
երկրպագութիւն
յաւիտեանս.
ամէն։